

รูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก

Tourism Business Model in the Special Economic Zone of Tak Province

วัลย์ลักษณ์ พันธุ์¹

Walailak Panturee¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มุ่ง 1) ศึกษาปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ 2) ลักษณะปัจจัยภายนอกธุรกิจที่เป็นภัยคุกคามต่อธุรกิจการท่องเที่ยว 3) เปรียบเทียบปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จำแนกตามลักษณะพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม 4) เสนอรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ในส่วนของเชิงคุณภาพสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยแบบสอบถามกึ่งโครงสร้างจากแนวคิดประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นผู้บริหารธุรกิจท่องเที่ยว จำนวน 5 ท่านเพื่อทำแบบสอบถาม และการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อพิจารณาปรับร่างรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก ให้มีความสมบูรณ์ และวิธีเชิงปริมาณเป็นหลัก เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่เป็นนักท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก จำนวน 5,004 คน ขนาดตัวอย่าง 370 คน ผ่านการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับด้วยค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบความแตกต่างด้วย t-test และ F-test และถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 370 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษมีความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัย ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ด้านสินค้าของที่ระลึก และด้านภาพลักษณ์มีความสำคัญมาก ตามลำดับ 2) ลักษณะปัจจัยภายนอกธุรกิจที่เป็นภัยคุกคามต่อธุรกิจการท่องเที่ยวมีความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านนโยบายทางการเมือง ด้านโรคติดต่อ ส่วนด้านสภาวะเศรษฐกิจและการเมือง ด้านความนิยมในการท่องเที่ยว ด้านเส้นทางคมนาคมมีความสำคัญมาก ตามลำดับ 3) นักท่องเที่ยวไทยที่มีอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา อายุ และเพศแตกต่างกันมีปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี E-Mail nampueng_2@hotmail.com

Doctor of Business Administration Student, Faculty of Business Administration and Accounting,

Pathum Thani University

พิเศษไม่แตกต่างกัน 4) รูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากขึ้นอยู่กับด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านภาพลักษณ์ และด้านสินค้าของที่ระลึกปัจจัยเหล่านี้ร่วมกันพยากรณ์รูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากได้ร้อยละ 50.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : รูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยว, พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ

Abstract

This research aimed to study: 1) the decision making factors in choosing a tourist attraction in a special economic zone, 2) the characteristics of external factors that threaten the tourism business, 3) comparative decision making factors in choosing a tourist attraction in a special economic zone classified by general information of respondent, 4) tourism business model in the special economic zone of Tak Province. Research was mixed method, qualitative methodology by in-depth interview of 5 key informants who were executives of tourism business via semi structure questionnaire from tourism business, and focus group to completed tourism business model in the special economic zone of Tak Province and quantitative methodology was the main. Data were collected from executives of executives of tourism business via simple random sampling 370 respondents of 5,004 population. The research instrument was questionnaire. Statistic used were frequency, percentage, means, standard deviation, and ranking, comparison by t – test and F- test and multiple regression analysis

The research results were as follows: 1) the decision making factors in choosing a tourist attraction in a special economic zone at a very high level were infrastructure, tourism resources, safety, but facility, public relation, souvenir and image at a high level respectively, 2) the characteristics of external factors that threaten the tourism business at a very high important level were political policy, contagious, but economic and political condition, tourism popularity, on the transport route at a high important level respectively, 3) there was not significant different on the decision making factors in choosing a tourist attraction in a special economic zone classified by occupancy, average income, education level, age, and gender, 4) the factors affected the decision making factors in choosing a tourist attraction in a special economic zone

were infrastructure, facility, safety, public relation, tourism resources, image and souvenir these factors jointly prophesy tourism business model in the special economic zone of Tak Province 50.1 % at statistically significant level .05.

Key word: Tourism business model, the special economic zone

บทนำ

การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งที่ถูกบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) จุดเน้นและประเด็นพัฒนาประการหนึ่ง คือ การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เติบโตและสนับสนุนภาคการผลิต เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ และศักยภาพของพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ซึ่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มสูงขึ้นติดอันดับที่ 11 ของโลก สะท้อนให้เห็นจากแนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง โดยในระยะเวลาที่ผ่านมาจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 14 ล้านคน ในปี 2552 มาเป็น 29.8 ล้านคน ในปี 2558 ซึ่งมากเป็นอันดับที่ 11 ของโลก ประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยมากที่สุดได้แก่ จีน มาเลเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี และลาว ตามลำดับ สำหรับแนวโน้มนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (ไทยเที่ยวไทย) พบว่าในช่วงปี 2554-2558 มีการเติบโตกว่าร้อยละ 9 ต่อปี โดยในปี 2557 นักท่องเที่ยวไทยเดินทางคิดเป็น 136.2 ล้านคนครั้ง และเพิ่มสูงขึ้นในปี 2558 ที่ 138.8 ล้านคนครั้ง (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560: หน้า 4 - 5)

ดังนั้น การส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นนโยบายหนึ่งที่ภาครัฐบาลได้ส่งเสริมในการลงทุนทั้งในส่วนที่ภาครัฐบาลลงทุนเองและในส่วนของภาคเอกชนดำเนินการ ซึ่งสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศจำนวนมหาศาลในแต่ละปี การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลได้มุ่งเน้นที่จะตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวเป็นหลักความสำเร็จของการท่องเที่ยวอยู่ที่ความยั่งยืนของการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่องยั่งยืนตลอดไป ทั้งนี้จังหวัดตากเป็นจังหวัดที่เป็นเมืองท่องเที่ยวรองที่มีศักยภาพที่ควรได้รับการส่งเสริมให้เป็นเมืองท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ให้เป็นที่รู้จักดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวให้มากขึ้นด้วยเหตุผลหลายประการคือ เป็นจังหวัดที่ถูกประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย สามอำเภอของจังหวัดตาก คือ แม่สอด แม่ระมาด และพบพระ เป็นเมืองการค้าชายแดนเชื่อมโยงเมืองเมียวดี รัฐกะเหรี่ยง ประเทศเมียนมา มีลำน้ำเมยแบ่งเขตระหว่างเมือง แม่สอดของไทยและเมืองเมียวดีของประเทศพม่า และยังเป็นเส้นทางเศรษฐกิจตามแนว

ตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) ซึ่งเชื่อมต่อระหว่างพม่า-ไทย-ลาว ผ่านไปถึงเมืองดานัง ประเทศเวียดนามอีกด้วย (ประชาชาติธุรกิจ, 2561) ซึ่งพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และพื้นที่ในอำเภอใกล้เคียงถือได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูง โดยจากสถิติจากการท่องเที่ยว พบว่าในปี 2558 มีนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดตาก ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมีจำนวนสูงถึง 1,055,118 คนเลยทีเดียว แต่สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวมักจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักคืออยู่แล้ว เช่น ตลาดริมเมย น้ำตกทีลอซู น้ำตกพาเจริญ ศาลเจ้าพะวอ ตลาดพื้นเมืองชาวเขาตอยมุเซอ เป็นต้น ทั้งที่จริงแล้วในพื้นที่นี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่งดงามอีกมากมาย แต่กลับขาดการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ขาดการทำตลาด ขาดการพัฒนาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้าน การไม่กระจายตัวของนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมนี้ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขปภคที่สร้างขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอ นอกจากนี้ปริมาณนักท่องเที่ยวที่มากจนเกินขีดความสามารถในการรองรับของสถานที่ยังส่งผลต่อแหล่งท่องเที่ยวโดยตรง ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวต่างๆ ก็เสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลวิจัยมาแล้วในหลายพื้นที่และตรงกับผลการศึกษาของอมรรัตน์ วิถีสวัสดิ์ (Vitheesawat, 2007) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดย่านตามขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว เกาะช้าง จังหวัดตราด ที่พบว่า เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณการใช้น้ำเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอย และเกิดการบุกรุกพื้นที่ป่ามากขึ้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชน และเช่นกันหากในอนาคตนักท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นก็จะยิ่งทวีความรุนแรงของปัญหามากขึ้นไปอีกเนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบันไม่สามารถรองรับได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งส่งเสริมให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่อื่นหรือสถานที่ท่องเที่ยวอื่นด้วย เพื่อกระจายนักท่องเที่ยว กระจายรายได้ และรักษาความสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเอาไว้ พื้นที่บริเวณนี้โดยเฉพาะอำเภอแม่สอดเป็นพื้นที่ที่ทางภาครัฐได้เล็งเห็นความสำคัญไว้ในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการท่องเที่ยว โดยมีทำเลที่เหมาะสมในการเดินทางขนส่งสินค้า ซึ่งแน่นอนว่าจะมีการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น

เมื่อพิจารณาถึงโอกาสทางการท่องเที่ยวของเขตเศรษฐกิจพิเศษตากพบว่ามีแนวโน้มที่นักท่องเที่ยวจะมีการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตากเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก เพื่อเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าว และสามารถนำไปเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง ในการกำหนดแนวทางการวางแผนพัฒนาการป้องกันผลกระทบและการส่งเสริมการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก

ร่วมกัน เพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยว และช่วยให้สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ตรงเป้าหมายและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะของปัจจัยภายนอกที่เป็นภัยคุกคามต่อธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจำแนกตามลักษณะพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
4. เสนอรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีปัจจัยพื้นฐานแตกต่างกันมีปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษา ลักษณะของปัจจัยภายนอกธุรกิจที่เป็นภัยคุกคามต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ เปรียบเทียบปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จำแนกตามลักษณะพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ซึ่งประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด และอำเภอพบพระ

วิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ซึ่งประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด และอำเภอพบพระ จำนวน 5,004 คน กลุ่มตัวอย่าง 370 คน

วิจัยเชิงคุณภาพ

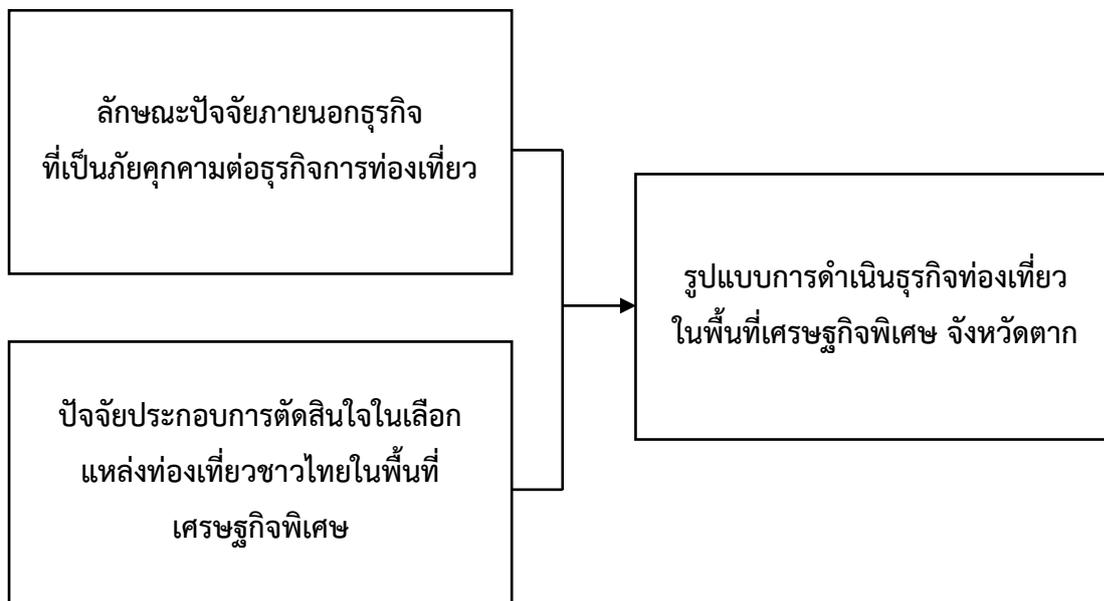
กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ประธานกลุ่มท่องเที่ยว หรือตัวแทนกลุ่มท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ซึ่งประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด และอำเภอพบพระ

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด และอำเภอพบพระ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก โดยมีกรอบในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษา ลักษณะของปัจจัยภายนอกธุรกิจที่เป็นภัยคุกคามต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ปัจจัย

ประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ เปรียบเทียบปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจำแนกตามลักษณะพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากทั้ง 3 อำเภอ จำนวน 370 ชุด และนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยตรวจสอบเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎี และ เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อความเข้าใจเป็นพื้นฐานเบื้องต้น ในการนำมาสร้างเครื่องมือประกอบการสัมภาษณ์

1.2 การตรวจสอบเครื่องมือ

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์เทียบเคียงกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยอื่นๆ สามารถสรุปกรอบโครงสร้างในการสัมภาษณ์เชิงลึกปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสินค้าของที่ระลึก ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ด้านภาพลักษณ์

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) ด้วยการเก็บข้อมูลที่ต้องการจากแหล่งข้อมูลบุคคลที่เลือกสรรแล้วเป็นผู้ที่รู้เรื่องความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นอย่างดี เป็น (Key informant) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่เป็นการอาศัยคำถามกึ่งโครงสร้าง โดยในช่วงเวลาของการสัมภาษณ์จะขออนุญาตบันทึกเสียง ประกอบการจดบันทึกการสัมภาษณ์ มีการถอดเทปบันทึกเสียงและจัดพิมพ์ข้อมูล แล้วส่งให้ตรวจทาน ยืนยันความถูกต้องของข้อมูล แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา เพื่อเตรียมจัดสร้างแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลต่อไป โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

1. ประธาน หรือตัวแทนกลุ่มท่องเที่ยว “ฮักนะแม่ภาษา” อำเภอแม่สอด จำนวน 1 คน
2. ประธาน หรือตัวแทนกลุ่มท่องเที่ยว “อโรคยาศาล โป่งคำราม” อำเภอแม่สอด จำนวน 1 คน
3. ประธาน หรือตัวแทนกลุ่มท่องเที่ยว “บ้านโฮ้ง” อำเภอแม่ระมาด จำนวน 1 คน
4. ประธาน หรือตัวแทนกลุ่มท่องเที่ยว “บ้านป่าไร่เหนือ” อำเภอแม่ระมาด จำนวน 1 คน
5. ประธาน หรือตัวแทนกลุ่มท่องเที่ยว “บ้านเพราะช้าง” อำเภอพบพระ จำนวน 1 คน

ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ทั้ง 3 อำเภอ เกี่ยวกับความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก โดยผู้วิจัยจะใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการจดบันทึกประกอบการวิเคราะห์ผล และการใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปผลเชิงพรรณนา โดยการวิจัยครั้งนี้มีระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

2. การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ซึ่งประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด และอำเภอพบพระ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ซึ่งประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด และอำเภอพบพระ จำนวน 5,004 คน เนื่องจากจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงใช้สูตรการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง แบบทราบบจำนวนประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น ที่ร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 คำนวณได้จากสูตร ของ กัลยา วานิชย์บัญชา (2554, 74) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ซึ่งแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างตามกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกธุรกิจที่เป็นภัยคุกคามต่อธุรกิจการท่องเที่ยว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นระดับการวัดข้อมูลแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ขั้นตอนในการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ผู้วิจัยศึกษา ทฤษฎี แนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยว ความรู้จากเอกสาร ตำรา วารสาร เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็น

ข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและประเด็นปัญหาของการวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขในประเด็นต่างๆ ที่มีความบกพร่อง หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขซึ่งผลการวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) = .871 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์เพราะ ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป (สิทธิ์ ธีรสรณ์, 2552)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามกำหนดการและแผนงานที่ได้วางไว้ ซึ่งจะเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด และอำเภอพบพระ โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง จนครบตามจำนวนที่กำหนด 370 คน

2. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในแบบสอบถาม และจัดระบบข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ลักษณะปัจจัยภายนอกธุรกิจที่เป็นภัยคุกคามต่อธุรกิจการท่องเที่ยว และปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์ลักษณะปัจจัยภายนอกธุรกิจที่เป็นภัยคุกคามต่อธุรกิจการท่องเที่ยว และปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. การเปรียบเทียบปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจำแนกตามลักษณะพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ด้วย t test และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) ในกรณีที่ พบว่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงเปรียบเทียบแบบพหุคูณด้วยวิธี Least Significant Different: LSD จำแนกตามอายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ย และภูมิลำเนา

5. วิเคราะห์หารูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multi Regression Analysis)

ผลการวิจัย

นักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 มีช่วงอายุ 36 - 45 ปีจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 ระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 และรายได้ต่อเดือนโดยประมาณ 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7

ปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ มีความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัย ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ด้านสินค้าของที่ระลึก และด้านภาพลักษณ์มีความสำคัญมาก ตามลำดับ

ลักษณะปัจจัยภายนอกธุรกิจที่เป็นภัยคุกคามต่อธุรกิจการท่องเที่ยวมีความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านนโยบายทางการเมือง ด้านโรคติดต่อ ส่วน ด้านสภาวะเศรษฐกิจและการเมือง ด้านความนิยมในการท่องเที่ยว ด้านเส้นทางคมนาคมมีความสำคัญมาก ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวไทยที่มี อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา อายุ และเพศแตกต่างกันมีปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ วิธีสมการถดถอยเชิงพหุ

ปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig	ความสัมพันธ์
	B	Std. Error	Beta			
1.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	.714	.041	.709	1.342	.000	มี
2.ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	.676	.095	.655	2.653	.000	มี
3.ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	.625	.062	.613	4.098	.000	มี
4.ด้านภาพลักษณ์	.432	.321	.414	2.145	.000	มี
5.ด้านสินค้าของที่ระลึก	.408	.115	.389	2.987	.000	มี
6.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	.718	.421	.711	2.061	.000	มี
7.ด้านความปลอดภัย	.703	.106	.697	2.983	.000	มี

Adjust R square ==.501, R square=.928 Durbin-Watson = 4.25

Standard error of the estimate = .328

Note *Statistic Level .05

จากตารางที่ 1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ วิธีสมการถดถอยเชิงพหุวิธีสมการถดถอยเชิงพหุ สามารถเขียนรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากดังนี้

รูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก=.711ด้านโครงสร้างพื้นฐาน + .709ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก + .697.ด้านความปลอดภัย + .655ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ + .613ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว + .414ด้านภาพลักษณ์ + .389ด้านสินค้าของที่ระลึก

ปัจจัยเหล่านี้ร่วมกันพยากรณ์รูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากได้ร้อยละ 50.1

อภิปรายผล

การนำรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากไปใช้ในการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จนั้น

ด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ด้านแรก ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากแล้ว .711 หน่วย ดังนั้นผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควร ปรับปรุงความสะดวกรวดเร็วในการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา สัญญาณโทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ต และสาธารณูปโภค ระบบساتอระบายน้ำ การกำจัดขยะมูลฝอย และลักษณะที่น่าพอใจของสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ส่วน สถานพยาบาล สถานีตำรวจ และหน่วยงานท้องถิ่นสนับสนุนการท่องเที่ยว และความเสียงท่วมนนหรือจราจรติดขัด เป็นต้น มีความสำคัญมาก ตามลำดับ ชัยฤทธิ์ ทองรอด (2561) ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องเรือชมสวน เลียบคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอบางแพ จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่าด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีความสำคัญ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ด้านที่ 2 ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากแล้ว .709 หน่วยดังนั้นผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควร ปรับปรุงธุรกิจเกี่ยวกับการจัดหรือการให้บริการหรืออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการ

เดินทางมัคคุเทศก์ในท้องถิ่นนำเที่ยว อาหารร้านอาหารไทยและอาหารพื้นเมืองแต่ละท้องถิ่น การบริการในยานพาหนะระหว่างการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว สถานบันเทิงเน้นการนำเสนอ วัฒนธรรมพื้นบ้าน และธุรกิจให้บริการหรืออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทาง มัคคุเทศก์ สิ่งอำนวยความสะดวก ห้องน้ำ นำประปา ไฟฟ้า ทางเดิน ควรมีความพร้อมมากกว่านี้ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา กาแก้ว (2558) ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ นักท่องเที่ยว ชาวไทยที่สวนเกษตร จังหวัดระยอง วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลการศึกษา พฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่สวนเกษตร จังหวัดระยอง 2) เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่สวนเกษตร จังหวัดระยอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสำคัญ

ด้านความปลอดภัย เป็นปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่ เศรษฐกิจพิเศษ ด้านที่ 3 ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่ เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากแล้ว .697 หน่วยดังนั้นผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ตาก ควร ปรับปรุงความปลอดภัยในเส้นทางการเดินทางไปท่องเที่ยว ความปลอดภัยด้านสุขภาพและ สุขอนามัยของนักท่องเที่ยว มาตรการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ ส่วนความปลอดภัยต่อ ชีวิตและทรัพย์สินส่วนบุคคล และความปลอดภัยที่พัก แหล่งท่องเที่ยวความสำคัญมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา กาแก้ว (2558) ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่สวนเกษตร จังหวัดระยอง วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่สวนเกษตร จังหวัดระยอง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่สวนเกษตร จังหวัด ระยอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ด้านความปลอดภัยมีความสำคัญ

ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เป็นปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยว ชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ด้านที่ 4 ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยว ในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากแล้ว .655 หน่วยดังนั้นผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจ พิเศษตาก ควรปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ด้วย สื่อบุคคล สื่อออนไลน์ สื่อวิทยุและโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อกิจกรรม ต่างๆ สื่อสารเนื้อหาสั้นกระชับสื่อด้วยภาพมากกว่าคำพูด แสดงให้เห็น ความคุ้มค่าของการเดินทางและคุณค่าด้านจิตใจ ชี้ให้เห็นความสะดวกสบาย การคลายความกังวล ความปลอดภัย และประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การให้ข่าวและการ ประชาสัมพันธ์ หรือการบริจาคเพื่อการกุศล การเป็นสปอนเซอร์หรือสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ การโฆษณาตีพิมพ์เอกสาร การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา มโนธรรมรักษา (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาแรงจูงใจและความพึงพอใจ มีผลต่อ พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษา ตลาดน้ำอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำ

อโยธยา และแรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ มีความสำคัญ

ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ด้านที่ทำ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากแล้ว.613 หน่วยดังนั้นผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควร ปรับปรุงทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ที่เป็นชีวภาพ และกายภาพ มีความสวยงามมีประโยชน์ต่อการพักผ่อนหย่อนใจ ลักษณะภูมิประเทศ เป็น พื้นที่สูง ภูเขา ถ้ำ น้ำตก ป่าไม้ หรืออุทยานแห่งชาติ มีความงดงาม โดดเด่น และแปลกตางานประเพณีต่างๆ ศิลปะขนบธรรมเนียม ประเพณี และกิจกรรมต่าง ๆ ทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มหรือชุมชนได้สร้างขึ้นประดิษฐ์คิดค้น และยึดถือปฏิบัติกันเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดความสวยงามร่มรื่น และโบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนาทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีและศาสนามีความสำคัญมาก ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา มโนธรรมรักษา (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาแรงจูงใจและความพึงพอใจ มีผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษา ตลาดน้ำอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำอโยธยา และแรงจูงใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสำคัญ

ด้านภาพลักษณ์ เป็นปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ด้านที่ทัก ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากแล้ว.414 หน่วยดังนั้นผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควร ปรับปรุงการสร้างภาพประทับใจบุคลากรที่ประจำอยู่ ณ สถานที่ต่าง ๆ ที่ท่านใช้บริการกับความเอาใจใส่ดูแลตลอดเวลา ประทับใจในคุณภาพการบริการของแหล่งท่องเที่ยว มีสมรรถนะในการบำบัดให้เกิด ความผ่อนคลายและรักษาทางกายและจิตใจ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความบันเทิง เรียงร้อยและความผ่อนคลาย และความประทับใจและความเชื่อที่มีต่อสถานที่ในเชิง ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ศิลปะและวัฒนธรรมความ สร้างมีคุณค่า ของแหล่งท่องเที่ยวให้ มีคุณค่าทางจิตใจและมีผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรา สุขศิริ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “แรงจูงใจและทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อ ด้านสภาพแวดล้อมและด้านการจัดการในอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์พิมายกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และอิทธิพลระหว่างแรงจูงใจในแต่ละด้านกับทัศนคติ ต่อคุณลักษณะด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการการท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย อำเภอพิมาย พบว่า ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวมีความสำคัญ

ด้านสินค้าของที่ระลึก เป็นปัจจัยประกอบการตัดสินใจในเลือกแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ด้านที่เจ็ด ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากแล้ว.389 หน่วยดั่งนั้นผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควรปรับปรุงสินค้าที่ระลึก เป็นลักษณะของอุตสาหกรรมขนาดย่อมหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือในชุมชน การเพิ่มมูลค่า แก่ทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งการส่งเสริมและการอนุรักษ์ การบรรจุหีบห่อที่สวยงาม คุณภาพ กำหนดราคาให้ผู้ซื้อเต็มใจจ่าย อาศัยแรงงานศิลปะและความประณีต และใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทำให้เกิดการจ้างงาน การกระจายรายได้ และออกแบบสินค้า ศิลปหัตถกรรมให้มีเอกลักษณ์ วัตถุดิบที่นำมาผลิตสินค้าที่เกิดจากนวัตกรรมใหม่ และการสร้างสรรค์สินค้าใหม่ๆ สร้างความแตกต่างที่เกิดจากการเล่าเรื่องของสินค้า รวมไปถึงกรรมวิธีการผลิต (Story and History) โดยเล่าถึงสินค้าที่ผลิตนั้นยากเย็นเพียงใด มีส่วนผสมที่หายากแค่ไหน และสินค้าต้องแปลกขนาดไหน ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรา สุขศิริ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “แรงจูงใจและทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อ ด้านสภาพแวดล้อมและด้านการจัดการในอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์พิมายกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และอิทธิพลระหว่างแรงจูงใจในแต่ละด้านกับทัศนคติ ต่อคุณลักษณะด้านสภาพแวดล้อม และการจัดการการท่องเที่ยวในอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย อำเภพิมาย พบว่า สินค้าของที่ระลึก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และการประชุมกลุ่มย่อย ผู้วิจัยขอ
นำเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

การนำการนำรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากไปใช้ในการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารต้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควรปรับปรุงความสะดวกรวดเร็วในการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา สัญญาณโทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ต และสาธารณูปโภค ระบบสาท่อระบายน้ำ การจัดขยะมูลฝอย และลักษณะที่น่าพอใจของสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ส่วน สถานพยาบาล สถานีตำรวจ และหน่วยงานท้องถิ่นสนับสนุนการท่องเที่ยว และความเสียงท่วมนหรือจราจรติดขัด เป็นต้น มีความสำคัญมากตามลำดับ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควรปรับปรุงธุรกิจเกี่ยวกับการจัดหรือการให้บริการหรืออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทางมัคคุเทศก์ในท้องถิ่นนำเที่ยว อาหารร้านอาหารไทยและอาหารพื้นเมืองแต่ละท้องถิ่น การบริการในยานพาหนะระหว่างการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว สถานบันเทิงเน้นการนำเสนอวัฒนธรรมพื้นบ้าน

และธุรกิจให้บริการหรืออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทาง มัคคุเทศก์ สิ่งอำนวยความสะดวก ห้องน้ำ น้ำประปา ไฟฟ้า ทางเดิน ควรมีความพร้อมมากกว่านี้ ตามลำดับ

ด้านความปลอดภัย ผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควรปรับปรุงความปลอดภัยในเส้นทางการเดินทางไปท่องเที่ยว ความปลอดภัยด้านสุขภาพและสุขอนามัยของนักท่องเที่ยว มาตรการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ ส่วนความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินส่วนบุคคล และความปลอดภัยที่פק แหล่งท่องเที่ยวความสำคัญมาก ตามลำดับ

ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควรปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ด้วย สื่อบุคคล สื่อออนไลน์ สื่อวิทยุและโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ กิจกรรม ต่างๆ สื่อสารเนื้อหาสั้นกระชับสื่อด้วยภาพมากกว่าคำพูด แสดงให้เห็นความคุ้มค่าของการเดินทางและคุณค่าด้านจิตใจ ชี้ให้เห็นความสะดวกสบาย การคลายความกังวลความปลอดภัย และประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การให้ข่าวและการประชาสัมพันธ์ หรือการบริจาคเพื่อการกุศล การเป็นสปอนเซอร์หรือสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ การโฆษณาตีพิมพ์เอกสาร การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ตามลำดับ

ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควรปรับปรุงทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ที่เป็นชีวภาพ และกายภาพ มีความสวยงามมีประโยชน์ต่อการพักผ่อนหย่อนใจ ลักษณะภูมิประเทศ เป็น พื้นที่สูง ภูเขา ถ้ำ น้ำตก ป่าไม้ หรืออุทยานแห่งชาติ มีความงดงาม โดดเด่น และแปลกตางานประเพณีต่างๆ ศิลปะ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และกิจกรรมต่าง ๆ ทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มหรือชุมชนได้สร้างขึ้น ประดิษฐ์คิดค้น และยึดถือปฏิบัติกันเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดความสวยงามร่มรื่น และโบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนาสถานประวัติศาสตร์ และโบราณคดีและศาสนามีความสำคัญมาก ตามลำดับ

ด้านภาพลักษณ์ ผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควรปรับปรุงการสร้างภาพประทับใจบุคลากรที่ประจำอยู่ ณ สถานที่ต่าง ๆ ที่ท่านใช้บริการ กับความเอาใจใส่ดูแลตลอดเวลา ประทับใจในคุณภาพการบริการของแหล่งท่องเที่ยว มีสมรรถนะในการบำบัดให้เกิด ความผ่อนคลายและรักษาทางกายและจิตใจ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความบันเทิงรื่นรมย์และความผ่อนคลาย และความประทับใจและความเชื่อที่มีต่อสถานที่ในเชิง ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมความ สร้างมีคุณค่า ของแหล่งท่องเที่ยวให้ มีคุณค่าทางจิตใจและมีผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว ตามลำดับ

ด้านสินค้าของที่ระลึก ผู้บริหารการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก ควรปรับปรุงสินค้าที่ระลึก เป็นลักษณะของอุตสาหกรรมขนาดย่อมหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือในชุมชน การเพิ่มมูลค่า แก่ทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งการส่งเสริมและการอนุรักษ์ การบรรจุหีบห่อที่สวยงาม คุณภาพ กำหนดราคาให้ผู้ซื้อเต็มใจจ่าย อาศัยแรงงานศิลปะและความประณีต และใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทำให้เกิดการจ้างงาน การกระจายรายได้ และออกแบบสินค้า ศิลปหัตถกรรมให้มีเอกลักษณ์

วัตถุประสงค์ที่นำมาผลิตสินค้าที่เกิดจากนวัตกรรมใหม่ และการสร้างสรรค์สินค้าใหม่ๆ สร้างความแตกต่างที่เกิดจากการเล่าเรื่องของสินค้า รวมไปถึงกรรมวิธีการผลิต (Story and History) โดยเล่าถึงสินค้าที่ผลิตนั้นยากเย็นเพียงใด มีส่วนผสมที่หายากแค่ไหน และสินค้าต้องแปลกขนาดไหน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรนำการนำรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก ไปทดลองใช้ในภาคอื่นด้วย แล้วนำผลไปทดลองใช้ไปปรับปรุงอีกครั้ง
2. ควรวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและอุปสรรคในการนำรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตากตามที่แต่ละธุรกิจต้องการ
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการนำรูปแบบการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตากของแต่ละลักษณะของธุรกิจท่องเที่ยวจะมีประโยชน์มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของประเทศ พ.ศ.2560-2564 พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พีดับบลิว ปรีนติ้ง.
- กาญจนา กาแก้ว. (2558). พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ส่วนเกษตร จังหวัดระยอง. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2554). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 18). สำนักงานพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติยา มโนธรรมรักษา. (2559). การศึกษาแรงจูงใจและความพึงพอใจมีผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษา ตลาดน้ำอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ชัยฤทธิ์ ทองรอด. (2561). การจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องเรือชมสวน เลียบคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 12(2), 115-131.
- ธรา สุขศิริ. (2559). แรงจูงใจและทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อด้านสภาพแวดล้อมและด้านการจัดการในอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2561). ส่องเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด-เมียวดี เร่งโครงสร้างพื้นฐานรับลงทุนเต็มสูบ. สืบค้นเมื่อ 26 พฤศจิกายน 2564. จาก <https://www.prachachat.net/facebook-instant-article/news-118155>.

- สิทธิ์ ชีรสรณ์. (2552). **เทคนิคการเขียนรายงานการวิจัย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12. สำนักนายกรัฐมนตรี**.
- Vitthesawat, Amornrat. (2007). **Study of Physical Environmental Changed for Zoning Depend on Limit of Carrying Capacity to Support Tourism in Koh Changewat Trad. Master of Science Thesis in Geography. Srinakharinwirot University.**